

15.043

1935/1936

REVISTA

Copilului

Dobrogean

REVISTA COPILULUI DOBROGEAN

apare lunar sub auspiciile asociației învățătorilor,
secția Tulcea și sub conducerea următorului comitet :

D. DOGARU-învățător

Ing. A. POPESCU-profesor

Pictor V. PAVLOV-profesor

IOR. PETRACHE-învățător

REDAȚIA :

CONST. PETRACHE

revizor școlar

AD-ȚIA

N. DAMIENESCU

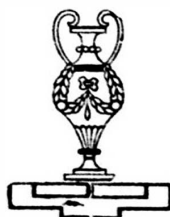
înv. Str. Mahmudiei 45

Abonamentul anual 40 lei

Abonament de sprijin 80 lei

Urăm colegilor cu ocazia Sf. Sărbători realizarea tuturor dorințelor și îi rugăm să încurajeze **cum se cuvine** o inițiativă atât de necesară pentru realizarea activității proprii a copiilor.

Abonamentele încasate se vor trimite pe adresa ad-ției, iar materialul se publicat pe adresa subsemnăturii Const. Petrache rev. șc. Tulcea.

Dela cei mari pentru cei mici.

CUVÂNTUL CĂTRE COPII...

Voi învățați la școală pe cărți în care citiți fiecare cuvânt ce a fost în gândul aceluia ce a scris cartea și râdeți când vă spune cineva că au fost timpuri când nu se cunoașteau aceste minunate semne ale scrisului: **literele**. la gândiți-vă însă câți oameni și-au tocit creierul până să se ajungă la cartea pe care o aveți în bancă sau în ghiozdan și câte sute de ani și sute de mii de nopți nedormite... până s'a ajuns tipografiile de astăzi, în care se tipăresc milioane de cărți pentru cititorii mari și mici.—Și mai gândiți-vă: Ce s'ar fi ales de lumea aceasta dacă fiecare n'ar fi făcut nimic în viața lui, ci s'ar fi mulțumit să mănânce bine, să doarmă cu sforăeli, ori să chefuească.

Nimic din câte vedeți pe pământ și de care ne folosim cu mare grabă, la nevoie, n'ar fi existat. Desliințați de-o piidă chibritul, lampa, focul... Știți ce făceau strămoșii noștri în vremea când nu exista chibritul? Socoteau focul ca ceva sfânt, îl țineau în biserici și puneau femei să-l păzească cu rândul. Dacă se întâmpla ca în timpul cât păzea o femeie, să adoarmă și focul se stinge—ea era condamnată la moarte, fără multă judecată.

Un singur exemplu numai și este socotesc, de ajuns pentru voi, să înțelegeți cât de ușor se trăiește astăzi. Suntem fericiți așa este? Mai că nu mai avem nevoie de nimic. Trăim iarna la căldură, avem ce mânca, sănătate să fie...

Și totuși nu este deloc așa ! Omenirea se sbate încă în nevoi grele, pe care voi copii, nu le înțelegeți. Voi sunteți puși în afară de grijile noastre ale celor mari ! Vouă vă cerem un singur lucru numai : *Să ne ajutați când puteți și cum puteți. Revista Copilului Dobrogean* este revista voastră a copiilor din Dobrogea — noi învățătorii voștri o tipărim și ne vom bate capul să v'o trimitem prin poștă la toți aceia care veți vrea s'o citiți. Vouă vă cerem să ne trimiteți prin Domnul sau Domnișoara voastră tot ce găsiți că este bun de scris pentru colegii voștri : compuneri, cu descrierea satului sau a unei excursii în jurul satului, ghicitori și păcăleli auzite în satul vostru, cântece, povestea satului vostru ș. a.

Pe toate le vom publica în revista aceasta pe care o veți primi în fiecare lună odată, iar la sfârșitul anului vom împărți premii la cei mai harnici dintre voi.

Cu „*Revista Copilului Dobrogean*” deschidem o luptă de întrecere cu alte județe în care asfel de reviste există de mult și nădăjduim că nu vom rămâne cu mult în urma lor.

Până atunci pentru că revista pe care v'o trimitem o primiți în preajma sărbătorilor, vă urăm tuturor atât vouă, cât și părinților și domnilor învățători, multă sănătate, noroc și voce bună și câștig bun și mult cu ocazia colindatului.

Comitetul

Monumentul Eroilor din Vacăreni.

MOȘ CRĂCIUN

A venit și-anul acesta pe la casa noastră
Moș Crăciun,
Încărcat cu daruri multe, felurite
Moș Crăciun,
Pe cărarea'n zăpezită nesimțit
Moș Crăciun,
A ajuns la casa noastră
Ce moș bun!
Lui Narcis i-a dus patine
Moș Crăciun,
Carte cu povești alese, săniuță
Moș Crăciun.
Mie mi-a adus păpușa cu ochi negri
Moș Crăciun
Ș'o rochiță cu flori multe
Moș Crăciun.
Tot cu sacul de-a spinare, găfăind
Moș Crăciun,
A plecat la alte case; să colinde
Ce moș Bun!

D. D.

Povestea lui Moș Crăciun !...

Dragi copii.... după ce Dumnezeu Cel bun făcu toate cele ce se văd și nu se văd, știți că s'a odihnit.

Vă mai aduceți aminte, că a așezat pe primumii oameni în rai și diavolul prefăcându-se în șarpe, a înșelat pe Eva, dându-i să mănânce din mărul, din care n'avea voie să mănânce nimeni. Ce a urmat după acest prim păcat, nu vă mai spun fiindcă știți.

Oamenii înmulțindu-se, munceau greu de tot să-și câștige o bucată de pâine, dar D-zeu nu s'a depărtat cu

totul de fapte Sale, căci le trimise și îngeri cari să-i ajute. Un inger din aceștia a fost și Moș Crăciun, despre care vă scriu chiar acum...

Cum vă spusei... printre îngerii trimiși de D-zeu să ajute oamenilor, era un inger, căruia îi plăcea foarte mult copiii.

Intr'o zi, cum se juca el printr'o grădină frumoasă și plină cu flori, nu auzi chemarea Prea Sfântului. Cătră seară, ducându-se la D-zeu să-i spună ce fac copiii, îl găsi neșpus de supărat.

— „Te-ai întors Crăciune tocmai acum ? De ce n'ai venit atunci când te-am chemat ?”

— „Bunule Părinte, te rog să mă erți ! Jucându-mă cu copiii, să mă crezi, n'am auzit când m'ai chemat !”

Dumnezeu tot mânios îi spuse :

— „Fiindcă-ți plac așa de mult copiii și nu auzi chemarea Mea, de azi încolo n'ai să te mai duci pe pământ decât odată pe an ! Copiii nu trebuie numai să se joace, ci trebuie să învețe la școală și să ajute părinților lor și la lucru !”

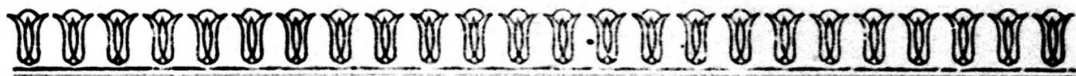
— „Bine, Prea Sfinte !”

Ingerul supărat foc, nu putea să calce porunca primită, dar de supărare, fața lui se sbârci și-i începu a crește o barba lungă, lungă până la brâu și din mic cum era, s'a făcut deodată mare ca un om.

De-atunci, în fiecare an, când serbăm nașterea Domnului Isus Hristos, D-zeu îi dă voie lui Moș Crăciun să se întâlnească cu copiii lui dragi, iar el umplându-și sacul cu păpuși, jucărele și alte daruri, le împarte fetițelor și băieților cuminiți, cari așteptându-l să vină, ațipesc sub supravegherea plină de grijă a părinților.

NICU DAMIENESCU
Inv. Tulcea

Plugușorul Revistei noastre

Aho, aho Români voi frați
Stați puțin și nu plecați
A mea slovă ascultați
Bine, samă să vă dați!

Roata măi... hăi. hăi.

Nu-i poveste ce vă spun
Despre Mircea cel Bătrân
Domn în Țara Muntenescă
Și'n Moșia Oltenescă
Craiu vestit și Domnitor
Al cetății Durostor

Roata măi... hăi, hăi.

El cu liftele păgâne
A dat lupte la Rovine
Țara a făcut-o mare
Și-a întins-o pân' la Mare
Țara mândră și frumoasă
Zare'ntinsă luminoasă
Câmp bogat în grâu mărunț
Holdă legănată'n vânt
Smei voinici în lupte crunte
Ce-au știut ca să se lupte
De-au întins hotarul Țării
Pân'la malurile Mării.

Roata măi, hăi, hăi.

D-TRU DOGARU

Moș Crăciun în județul Tulcea

Anul trecut, după ce Moș Crăciun a împărțit daruri copiilor din Tulcea, grăbit s'a suit în sania lui cerească și a plecat spre satul Somova. Ajungând acolo, își lasă sania la un han și luându-și sacul cu daruri și jucării, pleacă pe la case să le împartă copiilor pe care nu-i mai văzuse de un an de zile. Dar am uitat să vă spun că pe moșul nu-l puteau vedea toți copiii, ci numai acei cuminți! La marginea satului nimereste la casa lui Ion Cristea. Casa lui Cristea nu era cine știe ce casă mare, dar era primitoare și bine îngrijită. El avea doi copii, Marioara, o fetiță mică de vre-o 3 ani și pe Vasilică, elev în clasa II-a. Ei erau bucuria părinților căci, deși mici, erau foarte ascultători și cuminți. Moș Crăciun auzind numai vorbe bune despre acești copii, se hotără să le dea și lor niște jucării. Deschide poarta încetisor și intră în curte. Iată-l la ușă! Boc!... Boc!... Bătu moșul în ușă.

— Cine-i acolo? Intrebară cei din casă.

— Eu, Moș Crăciun! Dați-mi drumul să mă încălzesc nițel!

— Poftim, Moș Crăciune! De mult te așteptam să vii și pe la casa noastră! Avem doi copii buni și cuminți!

Moșul intră în casă, dar acolo, copiii îl primiră cu cântecul:

*„Moș Crăcin cu plete dalbe
A sosit de prin nămeți
Și aduce daruri multe
Pe la fete și băieți !*

Moș Crăciun ! Moș Crăciun !“

După ce le mulțumi pentru primirea făcută, se așează pe un scaun de cele mici la gura cuptorului să se încălzească, căci afară sufla un vântișor subțire, care pătrundea până la oase. Părinții copiilor într'un glas li spuseră :

— „Moș Crăciune, ți-o fi foame, poțim la masă!“

— Mulțumesc dragii moșului, sunt sătul ! Dar unde's copiii ? Am auzit că sunt ascultători și deaceea venii pe aici, să le dau și lor ceva !

Copiii, rușinați, cu ochii în jos, se dădură jos de pe cuptor și se apropiară de moșneag.

— Cum te cheamă și câți ani ai, fata moșului ?

— Mă cheamă,...Mălioala... și am... tlei ani !

— Dar pe tine, flăcăule ?

— Vasilică Ion Cristea !... Merg la școală și... sunt în clasa II-a !

Moșneagul scotoci în sacul ce-l avea lângă el și dădu Marioarei o păpușă și o cutie închisă, apoi o trimise să se culce, iar pe băiat îl mai opri să vorbească cu dânsul. Fetița sărută mâna moșului și plecă bucuroasă de darurile primite.

—Și-așa !... Zici că umpli la școală !... Bravo,... dar spune-mi ai auzit vorbind de mine ?

— Da, moșule !., Am auzit că.. iubești... mult copiii și că ai acolo în cer, o carte mare, în care îi scrii pe toți... care cum se poartă !

Moșul drept răspuns, netezi cu mâna capul băiatului.

— Dar, spune-mi, tu știi ? Ce fac copiii de Crăciun ?

— Da, moșule ! Eri dimineață, au fost cu „Bună dimineața la Moș Ajun“, iar azi cătră seară au fost cu colindul ! Am colindat și eu !

— Bravo,... îmi place ! Dar numai atât ?

— Ba, nu ! Din ziua de Sf. Ștefan, mergem cu steaua ! In spre Anul Nou, mergem cu plugușorul și cu buhaiul ! Când voiu fi mare, am să merg și eu cu Irozii, căci au haine frumoase și cânta frumos ! Băeții mai merg și cu Capra !

— Să umblați, dragii moșului ! Acestea-s obiceiuri frumoase ! Dar în ziua de Anul nou, ce faceți ?

— In ziua de Anul Nou, până la amiază, umblăm cu sorcova și cu sămănatul !

— Sunt bucuros că și pe-aici ca și peste toată România Mare sunt obiceiurile acestea frumoase cari ne-aduc aminte de Nașterea Domnului Isus Hristos !... Acum, fiindcă și alți copii mă așteaptă, țin cutia asta ! In ea vei găsi câte puțin din tot ce-ți trebuie !

Și Vasilică, ca și surioara lui Marioara, sărută mâna lui Moș Crăciun, care se ridicase să plece. Părinții lui Vasilică îi ajutară moșneagului să ridice sacul cu daruri pentru copiii cuminți. Când să iasă pe ușă, moșneagul le zise :

— „Vă las cu sănătate și bunul D-zeu să vă dea putere să creșteți copiii cu credință în sfânta lege creștinească !“

Apoi, viscolul răbufnind cu omăt, ochii celor ce petreceau afară sfânta arătare, Moș Crăciun se duse în noaptea întunecată, spre a petrece și cu alți copii, cari îi sunt atât de dragi..

NICU DAMIENESCU
Inv.-Tulcea

IN AJUNUL CRĂCIUNULUI

De două zile furtuna nu mai contenea. Marea clo-cotea ca un cazan răscolit de duhuri necurate, sub șuerul plângător al crivățului.

Viscoale. Troenile creșteau pe la dosuri văzând cu ochii. La răscrucea ulițelor, vântul șuera ascuțit, se o-prea găfâind ca un smeiu nebun ce vine dedeaparte, scrâșnea din masele înghețate, desprinzând cu opinteli îndărătnice colțuri din acoperișul caselor.

Firmele prăvăliilor smulse din cârlige zăceau sdro-bite pe zapada albă. Un șuerat de desnădejde pătrun-dea întreaga fire, până în măduva oaselor.

Siârșitul lumii. Asemenea viscol de mult nu se mai pomenise.

Căsuțele sărăcăcioase ale orșăelului dunărean se pitiseră sfioase între spinările troenilor de zăpadă.

Pe creștetul lor, crivățul purta frântura unui colind, ridicându-l în vârtejuri sus, până la picioarele lui D-zeu.

Ajunul Crăciunului. În casa pescarului Manea Iurașcu, sărbătoarea aceasta venia înfășurată în marama unei tristețe adânci.

Candela aprinsă dinaintea icoanei sf. Nicolae clipea rar, sfios. Cei doi copii ai pescarului stăteau dinaintea sobei, rumenindu-și obrații la dogoreala focului. Tristețea și lacrimile mamei îi făcuse mai liniștiți ca de obicei, cu toate că nu și dădeau seama prea mult de ceia ce era.

Tata plecase pe mare acum trei zile și cum furtuna nu mai contenea, soarta lui îngrija amarnic pe mama lor.

Femeia stătea într'un ungher, tăcută, ea cu gândurile ei. Din când în când îi scăpa câte un oftat adânc.

— Mamă, vine și la noi, în seara asta Moș Crăciun ? întreba cu glas reținut Grigoraș.

— Ce mai întrebi degeaba, n'ai auzit că Moș Crăciun trece pe la casele unde sunt copii cuminți îi răspunde Viorica surioara lui mai mică.

— Și tu crezi că ai fost ~~tare~~ cumințe anul acesta !

— Sigur că da ! Nu-i așa mămico ? Eu am fost cumințe ; Moș Crăciun ne va aduce și nouă daruri frumoase. Ce zici mămico ?

— Da pușorii mamei : Moșul va trece și pe la casa noastră, să ne aducă bucurie în ziua asta mare !

Vijelia trimitea cu răbufniri sguduitoare măzărichea de zăpadă în ferestrele împodobite cu florile de ghița ale gerului usturător.

În casă era cald. Sf. Nicolae zâmbea bun din icoana de la răsărit, cuprinzând în privirea caldă nădejdea sufletelor chinuite.

— Haideți puii mamei la culcare. Inchinați-vă și rugați pe bunul D-zeu să vă trimită sănătos pe tăticul vostru. Să-l apere de primejdiile cari îl înconjoară.

Copiii s'au culcat învăluți în privirea blândă a mamei necăjite. Însă tăcerea scârțae ca un greer. Furtuna scade. Din când în când s'aud răbufneli. Vutetul mării s'aude mereu.

Câteva ciocănituri în ușa de afară și un glas de om. Femeia tresare. Inima îi bate să-i spargă pieptul. Nu se înșeală. Ciocăniturile se aud din nou.

— Deschide Anișoara, eu sunt Manea.

Femeia alergă grăbită, aiurită de bucurie. Trage zăvorul. În ușa lurașcu plin de zăpadă, cu mustățile și barba albe de promoroacă.

— Bine v'am găsit. Erai îngrijată Anișoaro ?

Am luptat din greu cu mânia valurilor, dar mâna lui D-zeu m'a scăpat de primejdie.

Am ajuns bine. Iată aici un pachet cu daruri pentru copii. Când s'or scula mâine or să vadă că Moș Crăciun a trecut și pe la casa noastră și s'or bucura mult.

Pe masă samovarul susură ușor. În casă pacea se coboară de sus ca o binecuvântare cerească. Undeva în noapte, colindători întârziați, vestesc lumii Nașterea Domnului :

*Stema sus răsare
Ca o taină mare
Steaua strălucește
Și lumii vestește
Că astăzi Măria
Naște pe Mesia.*

D. DOGARU

PORNISE MAGII

Doamne cât de mult mămica
Mi-a vorbit plângând de Tine
Și oftând ținea bunica
Măinele pe mine.

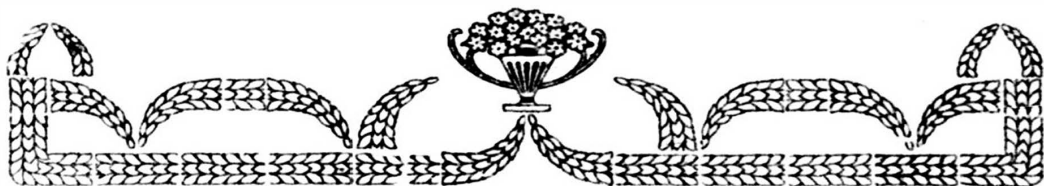
Surioara mea Lenuța
Ațipi cu ochi'n fragii...-
Ce-atârnau de pom în noaptea
Când pornise Magii...

Toți plângeau de bucurie
Că la ieslea sfântă
Se adună Heruvimii
Și osanele-Ți cântă.

Doar tăticu tresărise
Când Irod cruzilă
Să te-omoare se pornise
Fără piç de milă.

Doamne-am sărutat pe mama
Pentru basmu-i dulce
Și privindu-Te'n icoană
Am făcut o cruce.

TITUS MODIGA

PUȚINĂ VESELIE

Căpșunele.

Preotul unui sat de lângă Galați avea o grădină în apropierea orașului, pe care sădise căpșuni.

De fiecare dată însă recolta de căpșuni era foarte slabă, din cauza că niște copii rai se navărise la furat.

Intr'o zi, preotul ce se gândi: am să-i adun pe toți (ei îi cunoștea se vede pe hoți) și am să le dau chiar eu căpșune să vedem are să mai fure! Zis și făcut!

I-a chemat pe toți și după ce i-a certat pentru fapta lor, le-a dat căpșune, la care a adăugat și zahăr ca să fie mai bune.

— „Ei băeți, zise apoi preotul, nu e mai bine să veniți în fiecare an să vă dau eu, decât să furați din grădină“?

— „Ba da parinte—răspunseră ei în cor.

— „Dar ia spuneți-mi de ce e mai bine“?

— „Pentru că atunci când le luam noi, nu aveau zahăr parinte!—

PUȚINĂ GRAMATICĂ

Invățătorul — Ia să-mi spună cineva dintre voi un substantiv!

Elevul P. — „Calul“!

Invățătorul — Bine! Spune și tu Georgescule

Elevul G. — „Calul“!

Invățătorul — Ei iar calul și tu? Spune ceva din capul tău!

Elevul G. — Păduchele!

TOT LA GRAMATICĂ

- Invățătorul* — Să știți copii: liniuța care unește două cuvinte care se rostesc odată (ducându-te, să-ți dau, iartă-mă) se numește trăsură de unire. —
- Inv. ora 2-a* — Cum am spus că se numește linia care unește două cuvinte care se pronunță odată?
- Elev. Oprea* — Linia care unește două cuvinte care se pronunță odată sen, umește „Căruța de unire“

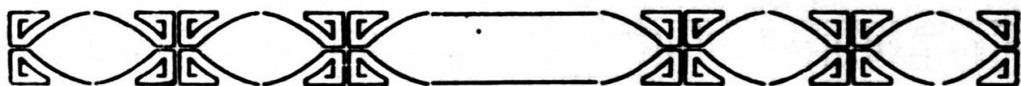
NUMAI VINE

- „De ce plângi baietaș“
- „Mamă mi-a spus să nu trec strada, până nu trece tramvaiul și..... eu decând aștept și nu mai vine. —

I-E TEAMĂ

- „Nu, Ioane, lasă ca mă duc eu în locul tău în pivniță, să scot vin“ !
- „Dece cuconiță ! Ți-e frică că n'o să pot scobori treptele ?
- „Nu Ioane, mi e teamă tocmai, că n'o să le poți urca.

Glumici

DELA CEI MICI PENTRU CEI MICI

COMPOZIȚIE

Pisica noastră,

Pe pisica noastră o cheamă Miți. Ea avea parul alb, iar în creștet avea o pată neagră, parc'ar fi măturat hornul. Coada o avea ridicată în sus.

Intr'o seară pe când stăteam bolnav de tifos în pat, aud un miorlăit prelung. Toți stăteau la masă. Tata zise:

— „Nu cumva pisica are un pisic?”

— „Nu cred! răspunsei eu.

— „Ba să crezi,” răspunse tata. Eu bufnii în râs.

Mă sculai în picioare pe pat. Din garderob eși pisica cu fătul ei mic și proaspăt în gură.

— „Vezi? zise tata”

— „Văd,” răspunsei eu.

Însfârșit, Dumnezeu îmi ajută să mă duc la școală. După o lună, tocmai mă sculasem dimineață, mă lovi o năprasnică veste, că pe pisica noastră au sfâșiat-o doi câini veniți noaptea în curte. Pisica noastră era foarte dibace la prinsul șoarecilor și al vrăbiilor.

După o săptămână pisicul ei fiind alungat în joacă, a căzut într'un vas cu smoală și cu toate îngrijirile date își dădu sufletul.

Armand Weinștein

Clasa IV-a primară

Chilia-Veche

Vă place compoziția colegului vostru?

Trimitiți și voi și dacă vor fi tot așa de bune, sau mai bune, vi le vom publica.

P.

Ultimele noutăți literare, cărți didactice, rechizite școlare și cadouri de sărbători, găsiți numai la **Librăria "NAȚIONALĂ" G. Hangiev Tulcea.**

În numerele viitoare va apare în revista noastră și o pagină intitulată: „Să învățăm jucându-ne“ în care se vor publica: jocuri de cuvinte, diferite combinațiuni practice, șarade, ghicitori etc.

Așteptăm colaborări.

